

HRVATSKI LIST

izlazi u Puli, svaki dan u 5 sati ulutro.

CIJENA LISTU: U predplati za čitavu godinu K 82.— za polugodišnje K 46.—, tromjesečno K 30.—, mjesечно K 8.—, maloprodaj 10 listova. Otkupni primak u uplati lista trg. Cuzostu, broj 1, te se računaju po 80 listova za prostor visok 4 milimetara i dug 8 cm.

„HRVATSKI LIST“ izlazi u nakladni obliki JOS. KRMPOTIC u Puli, trg. Cuzostu broj 1. Uredništvo se nalazi u Sibinkovoj ulici broj 41. — Odgovorni urednik: JOSIP HAIK u Puli. Rokopis dopisi, nefrankirano pisma ne primaju.

7 naših momaka zarobilo 266 Talijana.

Austro-ugarski ratni izvještaji.

B e č, 3. srpnja (D. u.) Službeno se javlja:

Rusko bojište.

U Bukovini nema zamašnjih događaja. Bojevi kod Komeleje su se proširili. Jaka neprijateljska provala zapadno grada bi zaustavljena protunavalom. Jugoistočno Tiumača, gdje se bore austro-ugarske i njemačke čete, skratio se je nasok neprijateljske konjice, poduzet u frontalnoj širini od 1 kilometra i pol, u vatri topništva i pješadije. U prostoru južno Lucka zahvalila je navala saveznika opet na prostoru. Zapadno i sjeverozapadno Lucka bile su suzbijene jake ruske navale. Istotako se je izjalovio napadaj neprijateljske konjice u prostoru Ziočevska. Sjeveroistočno Baranovića suzbije austro-ugarske i njemačke čete jake, zestokom topniškom paljbom priprevljene navale. Bojevi nijesu još posve dovršeni.

Talijansko bojište.

Zivahna djelatnost neprijateljskih topova i bacala mina protiv doberdopskog zaravanka, osobito protiv odsjeka Julo Monte dei sei busi traje. Mjestimice je došlo takodjer do ljuhi bojeva sa ručnim granatama. U području Marmolate te na našoj fronti između Brente i Ečave suzbili smo na novo više neprijateljskih navala. U prostoru od Monte Interotto zarobio je poručnik Kaiser sa ophodnjom od šest momaka pješake pukovnije 26. na uspjelom poduzeću protiv neprijateljskih strojnih pušaka 266 Talijana, od kojih četiri časnika. Na drugom s'mo mjestima zarobili jučer 14 časnika i 336 Talijana.

Jugoistočno bojište.

Potožaj je nepromijenjen. Zamjenik poglavice generalnog stožera pl. Höfer, podmaršal.

Njemački ratni izvještaji.

Berlin, 3. srpnja (D. u.) Iz velikog se glavnog stana službeno javlja:

Zapadno bojište.

Nastavljanje englesko-francuskih napadaja na jednoj i drugoj obali Somme nije postiglo na sjeveru rijeke uopće nikakovog uspjeha. Neprijatelj je tu pretrpio izvanredno visoke krvave gubitke. Na jugu od rijeke povukli smo po noći diviziju, kojom smo bili jučer uzmakli u zaporne položaje, u druge položaje. Na vrhu 304 je bilo manjih pješadijskih bojeva. Na istoku od Moze iscripljivo se je neprijatelj nadalje uzaludnim navalama protiv tvrdje Thiaumont i vrha Terre Froide. U jednoj je od tih navala bio prodro za čas u naše prednje položaje, ali je bio odmah izbačen. Na jugoistoku od tvrdje Vaux nalazi se visokogladnolupska baterija od noćas u našim rukama. Tamo smo dobili 100 zarobljenika i više strojnih pušaka.

U mnogobrojnim smo jučešnjim, zračnim borbama oborili 7 neprijateljskih letjela, 2 dvoplašnjaka, a kod Verduna 2 francuska priveznava baluna.

Istočno bojište.

Ruske su torpednjači i linijski brod „Slava“ pucali uzalud na kurlandsku obalu na istoku od Raggesane. Obalne su baterije i skupine letjalca pucale na neprijatelja i pogodile „Slavu“. Na mnogim je mjestima Hindenburgovih vojska poduzeo neprijatelje provale, koje su dovele do bojeva u našim redovima jedino na sjeveru od Smorgona, te je bio odmah neprijatelj iz njih izbačen izgubivši 243 zarobljenika i jake krvave gubitke.

Kod vojne skupine bavarskog princa navalili su Rusi po višestajnoj topovskoj pripravi na istoku od Gorodišča i na jednoj i drugoj strani željezničke pruge Baranovići-Snov. Protiv odijeljenjaka su prodrli na sjeveroistoku od Gorodišča u toku je protunavala. Drugdje je bio neprijatelj prisiljen na povrat ostavivši mnogo mrtvih i ranjenih. Linsingenaova skupina: Jake ruske protunavale na sjeveru i na jugozapadu od Lucka nijesu mogle da zadrže naše napredovanje. Velike su navale konjanstva jedno propale. Broj je zarobljenika porasao po prilici za 1800 momaka. Bothmerova vojska: Na jugoistoku od Tiumača nalaze se naše čete u povoljnoj borbi. Vrhovno vojno vodstvo.

Turski ratni izvještaji.

Carigrad, 3. srpnja (D. u.) Glavni stan javlja:

Iračko bojište.

Nema nikakove promjene. Kaukasko bojište. Na desnomu krilu mir. Na centru tu i tamo topovski dvoboj. Na lijevoj obali napreduje naša ofenziva na sjeveru od rijeke Coroka uspjelimo korak po korak prema obali. Jučer su zaposjele naše čete, koje proganjaju neprijatelja, ponovno druge neprijateljske položaje, te su time proširile opseg osvojenog područja.

BRZOJAVI.

Rat.

Zeneva, 2. Stručnjaci francuskih novina tumače u svim novinama vojniku djelatnost saveznika te ističu, da posije 23-mjesečnog rata nastupaju saveznici prvi put istodobno u navalu, ali opominju općinstvo, da ne bude nestrpo. „Kapital“ piše: Hoćemo sasvim mirno dočekati komand manevra, čija će dugotrajnost biti faktor od osobite važnosti. Ide se za tim, da se probije golemi bedem. „Gaulois“ ističe, da je njemačka fronta vredno jake i da je opremjena sa čitavim nizom utvrđenih točaka i obrambenih centara. Tako svjedoče tvrdjiva Hozenlerera kod Lensa i Labritin kod Socheza, kakvi su Nijemci majstori u izgrađivanju svojih položaja. U očiđih ih činjenica može se zamisliti samo, u metodično i polagano napredovanje saveznika. „La Bataille“ konstatira, da vlada u upućenim krugovima bojazan, e neće biti moguće postići u kratko doba brzih i odlučnih uspjeha, kako to očekuje javno mnijenje te se baš radi toga opominje narod, da bude ustrijeli.

Stockholm, 2. Ruske novine donose prigodom napredovanja njemačkih četa u Volhiniji članke, kojim kušaju pomiriti pučanstvo. Njemački Šumski piše u „Borsenzeltung“ da su Nijemci bezvotno postigli uspjeh u Volhiniji ali da su njihove provale same nuzgredne operacije bez odlučne vrijednosti. „Riječ“ piše, da postaju bojevi danonice žešći. Saveznici otvaraju bubanjsku vatra, protiv koje je isključen juris ruskih četa. Iz ruskog se glavnog stana javlja, da je Austrijancima zestokim otporom uspjelo, da posve isprazne Čerņovce. Smeće nego li su napustili grad. I most preko Pruta je tako razoren, da se ne može ni pomisliti na novogradnju.

Ruski gubici.

B e č, 3. (D. u.) Stan ratne štampe javlja: Po izkazima zarobljenika, po uhvaćenim vijestima i drugim podacima može se dobiti približni pojam o ruskim gubicima, što su ih pretrpjeli u prošlogoj ofenzivi. Ne će se puno pogriješiti, ako se uzme, da je za svakim voj.ruskim zborom nalazilo drugih 50 do 75 po sto pričuva. Tako je na primjer 53. ruska pješ. pukovnija brojila dne 6. lipnja 3250 ljudi, a 4 dana čim bila pukovnija skoro jednako jaka kao s početka. Ali već 21. lipnja bila je potpuno uništeno 5 od 8 njezinih satnija, te su i 3 preostale brojeve samo po 20 do 50 pušaka svaka.

Takvi se slučajevi događaju uslijed ubitačne taktike ruskih vojskovođa kod većine vojnih zborova, što se nalaze pod Brusilovom zapovijedi. Svi se podaci, primljeni iz pouzdanih izvještaja, slažu u tomu, da ruskoj vojsci ne zadržava, višu u tomu, da od 75 po sto što ih je imala spremne u zaleđu, da se njima popune odmah protiredjeni redovi. Mora će se privesti iz nutrine Rusije na bojište još nova krma za topove.

Ruska je jugozapadna vojska izgubila u mjesec dana ratovanja ne manje od 500 tisuća ljudi što mrtvih, što ranjenih.

Austro-Ugarska.

Naše čete bile prešle rumunjsku granicu. B e č, 3. (D. u.) Vijest koja se je raširila pred 3 dana, da su prešle na rumunjsko područje čitave austro-ugarske pukovnije, mora se nešto ispraviti. I samo po sebi razumije se da niješ mogle preći u Rumunjsku čitave pukovnije; ali kako se ne čudi, što su skrenula preko med-tamošnjeg zemljišta, što su skrenula u povoljne prilike i zadržala odijeljena u cjelokupnoj jakosti od 3 satnija po prilici. Ponašanje je rumunjskih oblasti napram našim četama bilo odlično i ko-rektno, a da su točno izvršile sve ustave međunarodnog prava.

Balkan.

Grča se demobilizacija oteže.

Paris, 3. (D. u.) „Petit Parisien“ javlja iz Atene: 30. lipnja izjavio ministar predsjednik Zalmis, prigodom pješta engleskog poslanika, da se izvršenje sveopće demobilizacije

ne smije, po shvaćanju svih antantskih sila, otežati do 31. kolovoza. Iste vlasti predlažu kao rok, kada ima biti demobilizacija dovršena, konac mjeseca srpnja. Zaimis je odvratio da Grčka želi demobilizirati hitro, ali da nastoji za to dovoljno ugljena, ni prevoznog engleski poslanik Zalmis, da će alijanci pomoći Grčkoj, da provede demobilizaciju. Na to je kralj privolio da se najstarija godišta pričuvnika imala upustiti do 31. srpnja.

Neprijateljski ratni izvještaji.

Rusija.

P e t r o g r a d, 30. Službeni izvještaj od 29. lipnja: Z a p a d n a f r o n t a.

Čete su generala Lečicki napale jučer neprijatelja po topovskoj pripravi u prostoru između Dnjestra i Pruta te su mu zadale neprospek njegovog očajnog opiranja teški poraz. Osveta nastupili na fronti Čerņovca, pritoka rijeke Dnjestr i Čerņave pritoka rijeke Pruta. Isto su tako zadale naše čete protivniku teških gubitaka u okolici grada Kutl smionim svojim napadajima, poduprtim sudjelovanjem svakovrsnog oružja. Do 7 smo sati na veće nabrojili kroz dan uhvaćenih zarobljenika 221 časnika, 10,285 momaka, i zaplijenili osim toga veliki broj strojnih pušaka. Naša je Rjanskaja pukovnija osvojila u bitci čitavu tešku bateriju od 4 topa sa cijelokupnom opremom. Tim je uspjehom porasao broj njemačko-austrijskih zarobljenika na 205 tisuća, zajedno sa časnici.

Na ostaloj fronti u Bukovini i u Galiciji odigravaju se topovski bojevi na mnogim mjestima. U Volinji u okolici sela Linjevka na Stohodu nije se dalje ljuhi boji. Na Dvini puca neprijateljsko topništvo na uksskullim mostovima, na frontu kod Jakobstadta i na položaje kod Livenhofa. 20. lipnja navalili su Nijemci u prakskozaje po topovskoj pripravi na naše opkope u prostoru kod sela Rakovici i Sjelce u šumi Boguse na sjeveru od Krevu. Bili su suzbijeni našom pušcanom i strojom vatrom.

Kaukaska fronta.

Prama Erzincjanu kušali su Nijemci kroz stoa da nas napadaju, ali su bili nasom vatrom suzbijeni. Na putu u Bagdad napali su Turci sa jačim silama naše položaje kod Kerinda. Već je naša topovska vatra obustavila njihove čete.

Biljeska: U borbi na sjeverozapadu u Pularkama na frontu pred Rigom odikovala se izvanredno satnija slavni naših sibirskih četa. A da je bio neprijatelj uništio svojim topništvom i minama sve opkope i žičane zapreke te satmij, ipak je ona obranila svoje položaje bez pomoć druge neprijateljske sve nastroje, dok su stigla pojačanja. Satnija je izgubila u toj borbi 2 časnika i skoro polovicu svoje momčadi. Poručnik je Solovodnikov iz iste satnije bio ranjen. Pukovnik je Ivanov pao, a Mujejev, koji je borbu vodio, bio je ranjen, ali nije ostavio svojego mjesta.

Francuska.

Paris, 2. Službeni izvještaj od 1. srpnja podopne:

Na sjeveru je od Somme bijesno čitavu noć ogorčeni boji. Nijemci su provajali u zestokim protunapadajima protiv novih francuskih položaja kod Hardecourta, ali su morali zamaknuti u nesreću. Francuzi su proširili postignuti uspjeh. Na desnoj su obali rijeke osvojili posve selo Eurlu. Kroz dan razvijala se je bitka u naš prilici na sjeveru od Somme, kod mjesta Hardecourt i Eurlu. Na jugu smo od Somme stupili na mnogim mjestima u drugu neprijateljsku liniju između rijeke i Esservillera. Donji je dio sela Frise i šuma Mercacourt pala a naše ruke.

Broj zarobljenika, što su ih Francuzi uhvatili dne 1. 2. o. m. j., nadvisuje 6000. Vrhu toga palo je u naše ruke i topova i mnogobrojnog materijala.

Na desnoj obali Moze bili su lahko suzbijeni razni njemački podvrti protiv tvrdje Thiaumont, gdje su se Francuzi čvrsto utvrdili.

Engleska.

L o n d o n, 2. Službeni izvještaj od 1. srpnja: General Haig javlja: U okolici smo Fricourta znatno napredovali, te smo to mjesto potpuno zauzeli. Ukupni je broj uhvaćenih zarobljenika narasao na 3500 ljudi.

Domaće vijesti.

Ausrjaki veleizajdnici u talijanskom zrakoplovu. Kako smo prvi javili, bio je nedavno u blizini Trsta oboren talijanski zrakoplov. U zrakoplovu bila su dva aviačera, i to jedan Francuz a drugi domaći irerendenta iz Kopr. O tom domaćem veleizajdniku saznavamo, da je to sin kod. liječnika u Kopr. dr. Gramaticopolu. Kao je naime Francuz bio odveden u Gradac, a drugi aviačar teško ranjen u trčansku bolnicu, izjavio je ovaj potonji, da bi želio prije smrti

vidjeti svog oca. Uputan, iko je njegov otac, izjavio je iko i otkad je, i tako su se naše oblasti dosjetile, da imaju u svojim rukama desetera. Želji bilo mu je udovoljeno. Pokopan je bez vjlojkih počasti, jer se je njegovo ime našlo ubijeheno u crnoj knjizi veleizajdnika.

Iz Hrvatske.

Iz hrvatskog zemaljskog kazališta u Zagrebu. Dna 30. pr. mj. zaključio je hrv. zem. kazalište u Zagrebu svoju ljetnu sezonu. Kao posljednji komad davala se patriotska prigodnica „Za kralja i dom“. Predstava bila je besplatna, te su se prodavale samo lože u mezzaninu i sjedala u cerclu u korist hrv. ratnih invalida.

Za hrvatsko Primorje. Odbor za potresom potradalo hrvatsko Primorje primio je do sada putem Prve hrvatske štedionice sveukupni iznos od K 140.058.91.

Ferdinand Budicki. Iz Varazinda javljaju, da je dne 28. pr. mj. tamo preminuo umirovljen željeznički činovnik Ferdinand Budicki u 79. god. života. Pokojnik je sudjelovao u talijanskom ratu g. 1859.—1866., naročito u bitci kod Cuzostre, te je bio i odlikovan za hrabrost. Počivao u miru!

Nova župa u Rakovcima. Ovih dana osnovana je u Rakovcima u Srijemu nova župa.

Iz senjske biskupije. Na prijedlog senjskog biskupa dr. Josipa Marušića povisila je vladu plaću umirovljenim svećenicima senjske biskupije. Povisica počinje s proračunskom godinom 1915.—1916.

Iz Dalmacije.

Diploma. Zadarskom „Narodnom Listu“ pišu iz Orebića: Općina pelješka u Orebiću bila je svojedobno imenovana N. P. gosp. dalmatinskog namjesnika Marija god. Atensa začasnim građaninom iste općine. Izradba odnosa začasne diplome bila je potvrđena c. kr. strukovnoj obrtnoj školi u Korčuli. Radnja je tako neobičnom vještinom i savršenosti izvedena, da upravo služba na čast školi i njezinim nastavnicima, koji zaslužuju svaku pohvalu.

Zaklada Beno Kotruljić. U Dubrovniku osnovana je zaklada za siromašnu mladež u novoj trgovačkoj školi pod imenom Beno Kotruljić. Beno Kotruljić bio je ministar napuljskog kralja, koji je prvi u Evropi napisao knjigu o trgovini, ovi polovice XV. vijeka.

Valodvo i Šibeniku. Dne 27. o. m. j. bio je na svečani način otvoren novoprotšireni vodovod u Šibeniku.

Staro zvonu. Jedno izmješano najstarijih zvonu u Dalmaciji jest po svojoj prilici ono u zvoniku Matice sv. Vide u Trstenu kod Dubrovnika. Zvonice su okružene grbom i označeno god. 1457. Narod ga zove „staro“. Drugo, nešto manje zvonu je na kapei Gospe od Navijštenja; počinje iz godine 1632.

Izmješiotine. Pred nedavno počeli su se po svijetu širiti glasovi, da je Šibenik često namo od Talijana, da je njegov udar bio sušen. Na odsutno dalmatinsko pučanstvo, a pogotovo na vjorne Šibenčane, kojih imade po svim našim frontama. Bilo bi stoga vrijeme, da se tim izmješiotinama jednom svrši. Šibenik izgleda danas upravo onako, kako je izgledao prije rata, jer nije bio do sada napadnut ni s mora ni iz zrakoplova. Ovoliko smo bili dužni istaknuti, da se pučanstvo smiri i da ne vjeruje onima, kojima je laž svakidajna hrana.

Historička zvonu. U crkvi sv. Barbare u Šibeniku našli su pobornici zvonu sa crkvice sv. Gudrge, koje počinje iz godine 1383, dok je u samostanskoj crkvi sv. Lovre u Šibeniku ljužno zvonu iz Šepurina od god. 1600. To je zvonu okršteno „Karagorgjević“, a počinje iz Srbije.

Iz Trsta.

Novi c. kr. porezni ured u Trstu. Sa 1. tek. mj. 1916. ustanovljen je za grad Trst i okolice novu b. kr. porezni ured sa sjedištem u Trstu, (Piazza Chiesa evangelica br. 2. i. kat).

Iz Gorice.

Našao smrt na rodnomu pragu. „Slovenski Narod“ javlja iz Gorice: Jedan vojnik, rodom iz Podgrze, koja je bila zarušena, došao je u Trstu Soče, pošto se već borio na sjeveru i jugu. Sudbina je htjela, da je došao u pozicije kraj Podgrze. Išao je da pogleda razvaline svog rodna doma, kad li doleteli granata i ubije ga. Pokopao ga blizu rodne kuće.

Granate u Gorici. „Slovenski Narod“ javlja: Granate udaraju na Gorici gotovo svaki dan. Ima doduše dana, da ne padne ništa jedna, al je tako silijedih dana kiša granata gučala, te ruši stanove, dok su vrtovi puni velikih rupa. Ljudske žrtve se množe.

Razne vijesti.

Američki transportni municije za Rusiju. Sa ruske granice javljaju, da osim engleskih odlaze u potonje doba u Arhangelsk i veći američki transporti municije, koji su u najvišje slučajeva praćeni po engleskim torpiljarkama. Iz Amerike

Sjećajte se siročadi za domovinu poginulih vojnika!

